

Analyse af eksisterende natur og potentiale for biodiversitet

Matrikel 15c, Farum By, Farum

Furesø Kommune

Udarbejdet af: Maria Risom Lund
Kontrolleret af: Annemarie Westh Jepsen
Godkendt af: Annemarie Westh Jepsen
Dato: 11.11.2024
Version: 2.0
Projekt nr.: 1023920

Artelia A/S
Buddingevej 272
DK-2860 Søborg
+45 4457 6000
CVR: 64 04 56 28
www.arteliagroup.dk

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	4
1.1	Beskrivelse af projektet	4
1.2	Formål	4
1.3	Hvad er biodiversitet?.....	5
2	Biogeografisk kontekst	5
3	Fund i området og i omkringliggende habitater	7
3.1	Padde.....	7
3.2	Flagermus.....	8
3.3	Besigtigelse den 4. september 2024	9
3.4	Invasive arter	14
4	Muligheder for tilknytning til omkringliggende habitater	16
5	Biodiversitetspotentiale i projektet	17
6	Målbare indikatorer for levestedernes kvalitet og udvikling	18
6.1	National metode til kortlægning af bynatur	18
6.2	Artsregistreringer	19
6.3	Beregning af biofaktor	19
6.4	§3-arealer og naturtilstand	19
7	Opsamling.....	19
7.1	Natur og biodiversitet på projektarealet	20
7.2	Overordnet prioriteringer	21

Nærværende strategi har til formål at understøtte kommunens ambition om at sikre plads til mere natur og styrke biodiversiteten lokalt i den fremadrettede planlægning.

Strategien skal ses som det første skridt mod målet, hvor der sættes fokus på de naturværdier, der allerede findes i selve projektarealet og de omkringliggende arealer, samt hvad der kan understøtte en positiv udvikling for biodiversiteten i lokalområdet.

Der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet et konkret projekt. Det vil derfor være nødvendigt løbende at sikre, at natur og biodiversitet indtænkes i planlægningen, og at der tidligt i processerne fastsættes konkrete målsætninger for, hvor meget og hvilken type natur der ønskes på projektarealet, samt hvordan områdets natur fremadrettet skal driftes, da dette har stor betydning for, at målsætningerne lykkes.

Denne strategi er udarbejdet på basis af tilgængelig offentlig viden fra Miljøportalen, Arter.dk, Scalgo samt NIRAS' rapport *Furesø Kommune - Levestedsundersøgelse og arts kortlægning* (oktober 2023).

Derudover har Artelia A/S gennemført en besigtigelse af projektarealet den 4. september 2024. Der er ved besigtigelsen blandt andet taget udgangspunkt i principperne for den nye nationale metode for kortlægning af bynatur (<https://ecos.au.dk/urbanbioscore>).

1.3 Hvad er biodiversitet?

FN definerer biodiversitet som: "Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismene indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer." Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand (Kilde: Miljøstyrelsen).

Biodiversiteten påvirkes blandt andet af variationen i leveområderne, størrelsen af området, kontinuiteten, ressourcer i form af føde og egnede levesteder, herunder ynglesteder. Derudover har afstanden til andre områder også betydning for områdets potentiale og værdi.

2 Biogeografisk kontekst

Projektarealet er beliggende på grænsen mellem land og by, lige nord for et større industri kvarter i Farum. Arealet er delvist omgivet af byzone med en stor andel befæstede arealer samt landzone, hvor der både er beboelsesområder, arealer i omdrift og mindre naturområder.

Selve projektarealet består i dag af et større opdyrket markareal, en §3-registreret sø, et skov- og kratbevokset areal samt to mindre lysåbne naturområder, som tidligere også har været opdyrket.

På nedenstående oversigtskort, Figur 2, ses projektarealets afgrænsning (rød signatur) samt en markering af de to lysåbne naturområder og søens placering i det skovbevoksede område.

Figur 2 Oversigtskort. Projektarealets afgrænsning er markeret med rød. Største delen af arealet er i dag opdyrket med fodergræs og den sydlige del er dækket af træer samt to lysåbne naturområder (gul markering). Den §3-registreret sø er markeret med blå. Kilde: Dataforsyningen.

Markarealet dækker hele den nordlige del af projektarealet og består på nuværende tidspunkt af en monokultur med dyrket rajgræs.

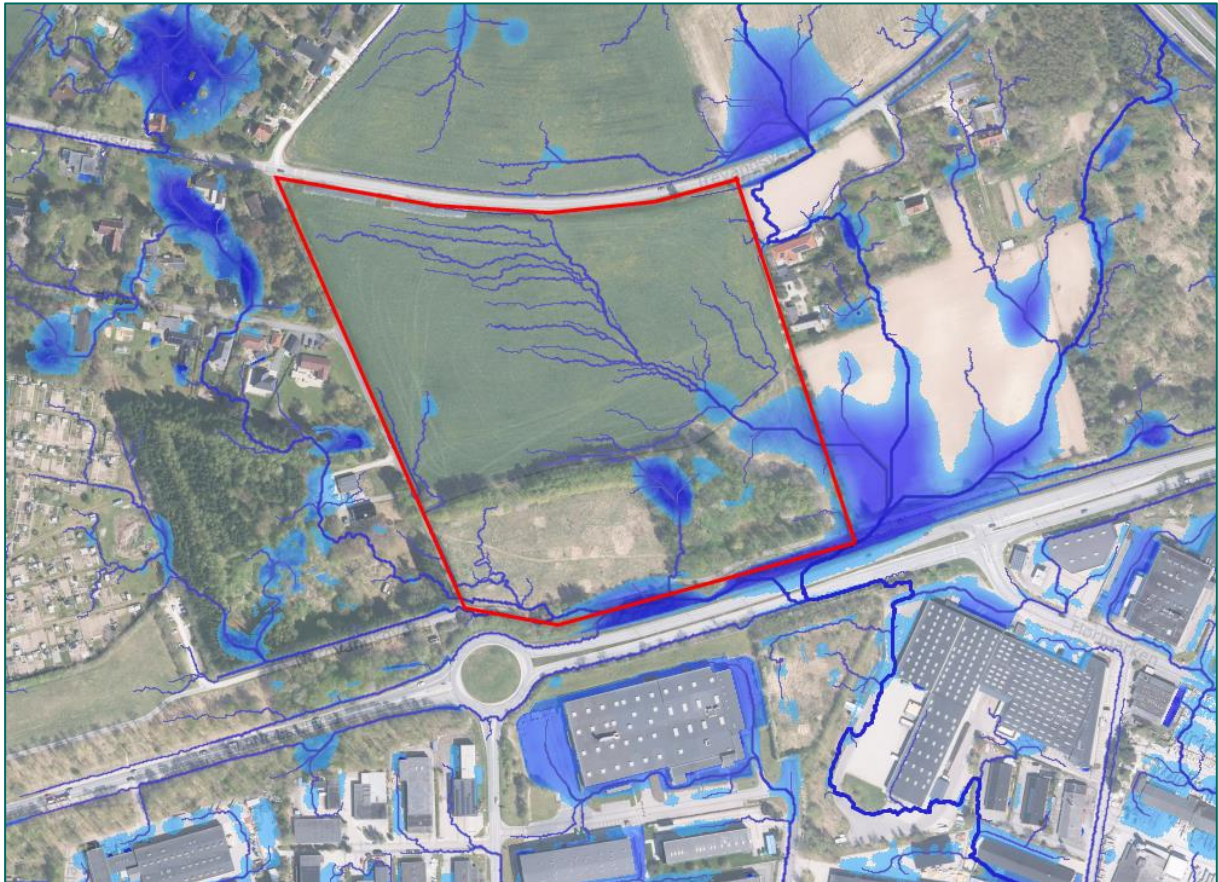
Der er umiddelbart ingen eller meget begrænset drift eller pleje af de to lysåbne naturområder, som på nuværende tidspunkt er under begyndende tilgroning med høje urter og vedplanter, og driften synes primært at bestå af maskinel slåning af rekreative stier gennem arealerne.

Det skovbevokset areal består i dag af forskellig aldrende løv og nåletræer, uden egentlig skovdrift. Ved gennemgang af historiske luftfotos vurderes det, at den skovbevoksede del af projektarealet har været mere eller mindre dækket af træer og buske som minimum siden 1980'erne, men kontinuiteten kan muligvis strække sig længere tilbage.

Udover boligområder og kolonihaver er der en stor andel mindre og større søer samt områder med skov og kratbevoksninger på de omkringliggende arealer.

Områdets jordtype er klassificeret som sandblandet lerjord og er beliggende i et udpeget område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Projektarealet skråner fra nordnordvest og ned mod den syd og sydøstlige del, med et fald på omkring 8-10 meter. Dette har også betydning for overfladevandets strømningsveje, som fremgår af nedenstående oversigtskort, Figur 3.

Figur 3 Oversigtskort hvor strømningveje og potentielle oversvømmelser vist med blå signatur. Projektarealet afgrænsning er markeret med rød. Kilde: SCALGO Live.

3 Fund i området og i omkringliggende habitater

3.1 Padder

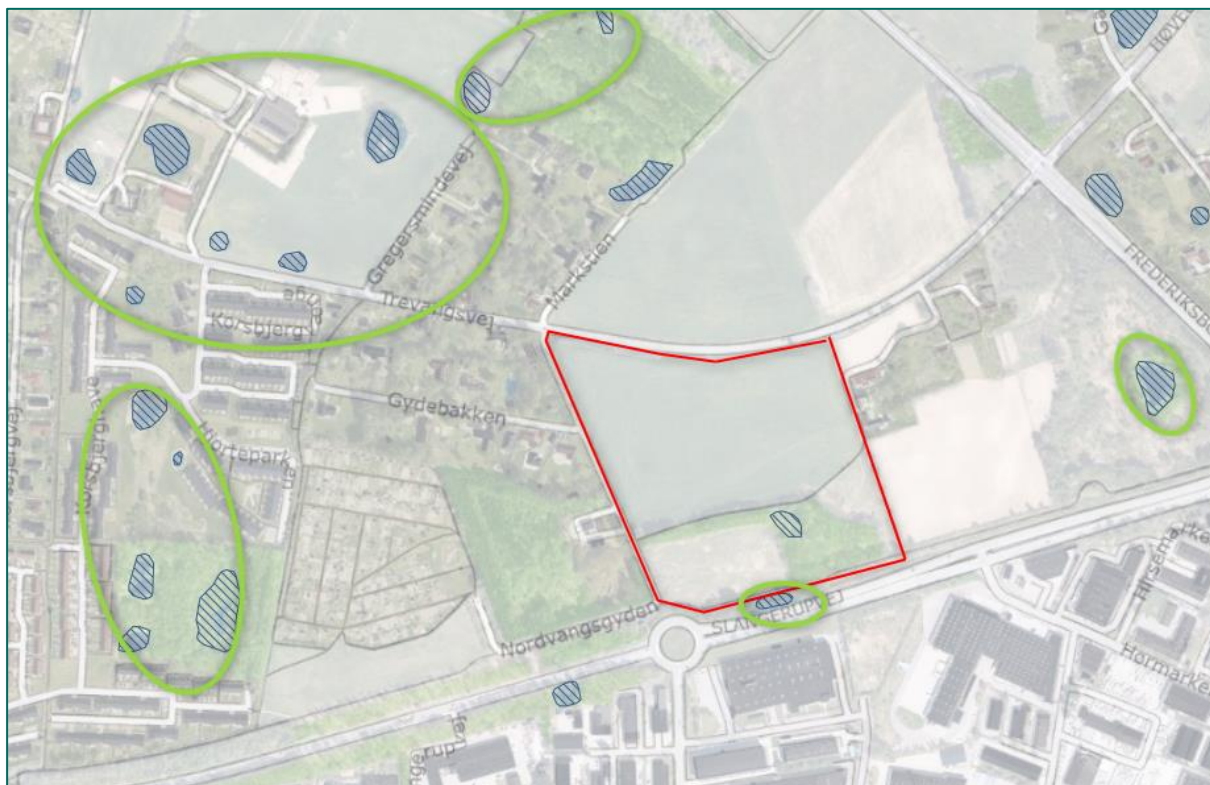
Alle 14 hjemmehørende padder (vandsalamander, frøer og tudser) er i Danmark fredede, og mange af dem er også omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Paddernes ynglesucces afhænger af vandhuller med forholdsvis rent vand og en lysåben, lavvandet, bred kant med undervandsvegetation.

Der er tidligere registreret både stor vandsalamander, spidssnudet frø og butsnudet frø på projektarealet. Senest, ved en kommunal besigtigelse af søen i 2013 (§3-besigtigelse), blev der igen registreret spidssnudet frø. Af besigtigelsens feltskema fremgår det, at der er flere vådbundsarter på plantelisten, til trods for at søen også dengang var periodisk udtørret.

Ved NIRAS' paddeundersøgelse i 2023 (*Furesø Kommune - Levestedsundersøgelse og arts kortlægning*) blev der ikke registreret padder i eller omkring søen, som desuden var udtørret ved alle besigtigelserne. Der blev dog observeret flere potentielle rasteområder omkring søen såsom stenbunker, dødt ved mv.

I en stor andel af de nærmeste søer og vandhuller er der inden for de sidste par år registreret en del forskellige arter af padder - lille og stor vandsalamander, butsnudet frø, grøn frø og spidssnudet frø.

På oversigtskortet nedenfor, Figur 4, ses de nærmeste §3-søer (mindre end 1 km fra projektarealet), hvor der er registreret padder, og det kan antages, at der er potentiale for spredning.

Figur 4 Oversigtskort. Projektarealet er afgrænset med en rød markering. §3-registreret søer er markeret med blåstribet signatur. Grøn markering angiver de nærmeste søer, hvor der er registreret padder. Kilde: Dataforsyningen.

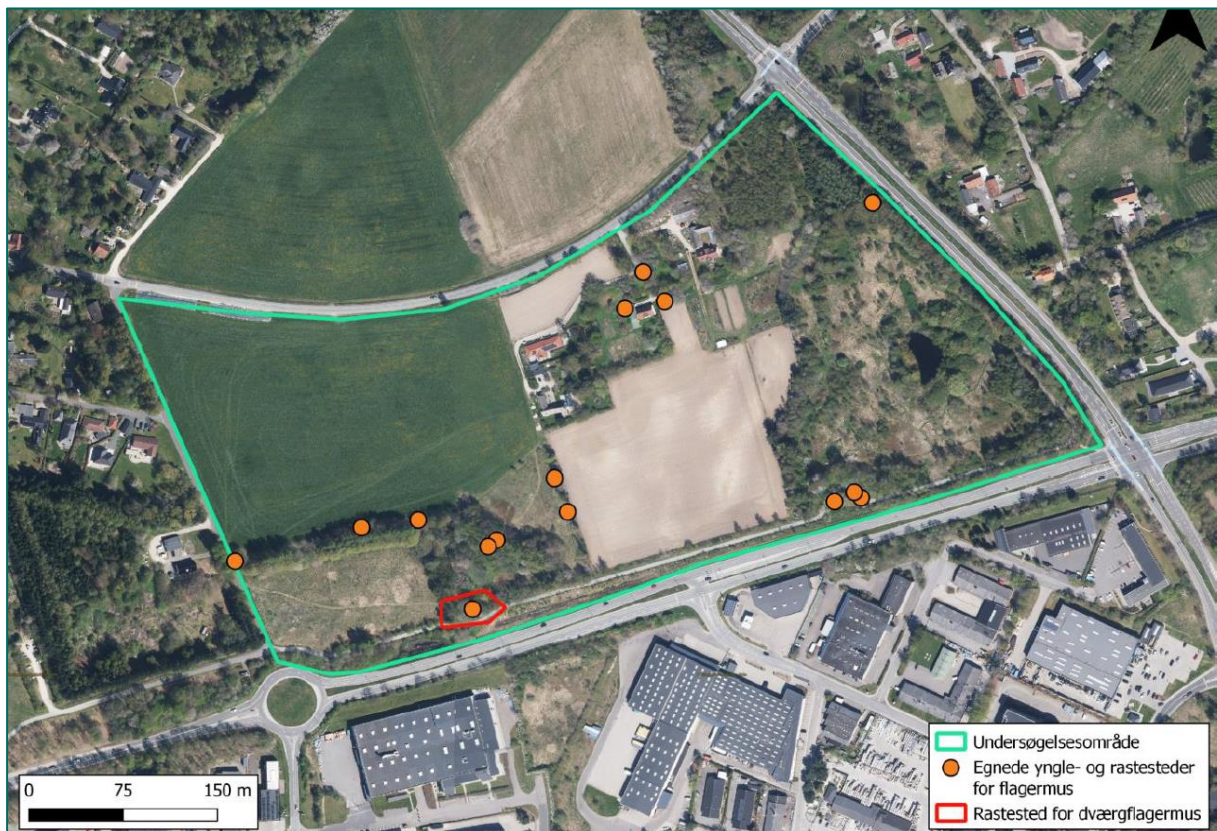
3.2 Flagermus

I Danmark er der registreret 17 forskellige flagermusarter, som alle er fredede. Derudover er alle flagermus også beskyttet af habitatdirektivets bilag IV, som omfatter dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse.

Jf. NIRAS' flagermusundersøgelse fra 2023 (*Furesø Kommune - Levestedsundersøgelse og arts kortlægning*) findes der flere egnede yngle- og rastesteder for flagermus i den skovbevoksede del af projektarealet, og der blev registreret ikke mindre end seks forskellige arter ved undersøgelsen. Derudover blev der også registreret et rastested for dværgflagermus.

I flagermusundersøgelsen vurderes det, at arealet på nuværende tidspunkt primært har betydning som jagtområde, men at der også er rastende flagermus i projektområdet.

På nedenstående oversigtskort, Figur 5, viser de potentielle yngle- og rastesteder samt rastestedet for dværgflagermus. Oversigtskortet er fra rapporten *Furesø Kommune - Levestedsundersøgelse og arts kortlægning* (oktober 2023).

Figur 5 Oversigtskortet er udarbejdet af NIRAS, fra rapporten *Furesø Kommune - Levestedsundersøgelse og artskortlægning* (oktober 2023).

3.3 Besigtigelse den 4. september 2024

I forbindelse med nærværende notat blev hele projektarealet besigtiget den 4. september 2024. Området blev ved gennemgangen opdelt i mindre habitatområder med udgangspunkt i den nye nationale metode for kortlægning af bynatur.

På nedenstående oversigtskort, Figur 6, ses opdelingen af projektarealet i habitater, som også indgår i beskrivelserne.

Figur 6 Oversigtskort med inddeling af projektarealet i habitater.

Markarealet (landbrug og dyrkning) var ved besigtigelsen opdyrket med almindeligt rajgræs og vurderes på nuværende tidspunkt at have en meget begrænset naturværdi.

Den §3-registrerede sø var ved besigtigelsen helt uden vand og uden spor af egentlige vandplanter. En væsentlig del af søen ligger konstant i skygge af bl.a. et større pilekrat, som primært består af bånd-pil, men der er også rød-el, ahorn og andre løvtræer langs brinken.

På nedenstående foto, Figur 7, ses søen den 4. september. Søens naturkvalitet vurderes at være meget begrænset.

Figur 7 Foto fra den 4. sep. 2024. Den §3-registrerede sø i skovbevoksningen står ved besigtigelsen helt uden vand og uden spor af vådbundsarter, bortset fra vedplanterne langs 'brinken'.

Skovbevoksningen (vedplanter, krat) består af flere forskellige aldrende arter af løv- og nåletræer, men med en stor andel af ahorn. Der er en del dødt ved, både stående og liggende stammer, samt store sten og stenbunker. Dette gør at arealet potentielt har gode muligheder for biodiversitetsmæssigt at understøtte en positiv udvikling i lokalområdet. Dog er der en del opvækst af invasive arter, se afsnit 3.4, samt efterladt byggemateriale og andet affald.

Der blev observeret flere træer og døde stående stammer med huller og sprækker der potentielt kunne udgøre yngle- eller rasteområde for flagermus. Men ud over arter af flagermus, så er der generelt en meget stor gruppe af arter, blandt andet svampe, lav, insekter og fugle, som er knyttet til overfladen af gamle træer og til ved under nedbrydning. Overordnet viser den videnskabelige litteratur, at artsantallet stiger i skove med mængden af dødt ved.

På nedenstående foto, Figur 8, se en stående død træstamme med hulheder, som potentielt udgør levested for rigtig mange arter i skoven.

Figur 8 Foto fra den 4. sep. 2024. Stående dødt ved med huller og sprækker.

De to lysåbne naturarealer (græsland) er primært domineret af høje græsser og urter som draphavre, bjerg-rørhvene, almindeligt hundegræs, stor nælde, ager-tidsel og sildig gyldenris. Mere fåtalligt findes der også gul snerre, rejnfan, prikbladet perikon, kantet perikon, lancet-vejbred, pile-alant, pomerans-Høgeurt, hvid kløver, fiber-nellikerod, burre-snerre, tusindfryd, rød svingel, alm. rapgræs, glat dueurt, kruset skræppe, rose sp., hindbær, tofrøet vikke, muse-vikke, alm. røllike, gederams, alm. rajgræs mfl. og en del opvækst af vedplanter.

Der bliver slået stier i de to lysåbne naturarealer, men der ser ikke ud til at være en fast drift eller pleje af græslandsarealerne. Ud fra artssammensætningen vurderes arealerne at være næringspåvirkede, og det må antages, at der er sket en vis indvandring af arter fra omkringliggende haver og markarealer. Muligvis har der tidligere været udplantet eng-/vildtblomstfrøblandinger på arealerne

På nedenstående foto, Figur 9, se det sydligste lysåbne naturområde.

Figur 9 Foto fra den 4. sep. 2024. Det sydlige lysåbne græslandsareal. Domineret af høje græsser og urter.

Hele projektarealet virker generelt næringspåvirket og er sandsynligvis påvirket af en form for afvanding.

3.4 Invasive arter

Invasive arter er organismer, der er blevet introduceret til et område uden for deres naturlige udbredelsesområde og som kan have en væsentlig negativ påvirkning på den lokale flora og fauna.

Det er vigtigt at de problematiske arter håndteres korrekt og der sættes ind med den rette bekæmpelse og forebyggelse.

Ved besigtigelsen af projektarealet den 4. september blev der observeret store bestande af japan-pileurt, Figur 10, i det skovbevoksede areal.

Figur 10 Foto fra den 4. sep. 2024. Stor bestand af japan-pileurt i skovbevoksningen.

Japan-pileurt formerer sig kun vegetativt i Danmark, men spredes meget let via små rod- eller stængelfragmenter. Den udkonkurrerer den naturlige vegetation og forringer de landskabelige og rekreative værdier, når den danner tætte og uigennemtrængelige bevoksninger.

På nedenstående oversigtskort, Figur 11, er arealet med den største bestand af japan-pileurt markeret.

Figur 11 Oversigtskort. Projektarealet (rød signatur) med markering af bestanden af japan-pileurt (grøn signatur). Kilde: Dataforsyningen.

Derudover blev der observeret flere mindre bestande af sildig gyldenris, Figur 12, på det lysåbne areal samt enkelte planter af kæmpe-bjørneklo, Figur 13, i skovbevoksningen.

Figur 12 Foto fra den 4. sep. 2024. Bestand af sildig gyldenris på den sydlige del af projektarealet.

Figur 13 Foto fra den 4. sep. 2024. Kæmpe-bjørneklo i den sydligste del af skovbevoksningen.

4 Muligheder for tilknytning til omkringliggende habitater

Med den rette planlægning af kommende anlægsprojekter er der gode muligheder for at understøtte potentielle spredningsveje og sikre forbindelser mellem de eksisterende naturområder og søer.

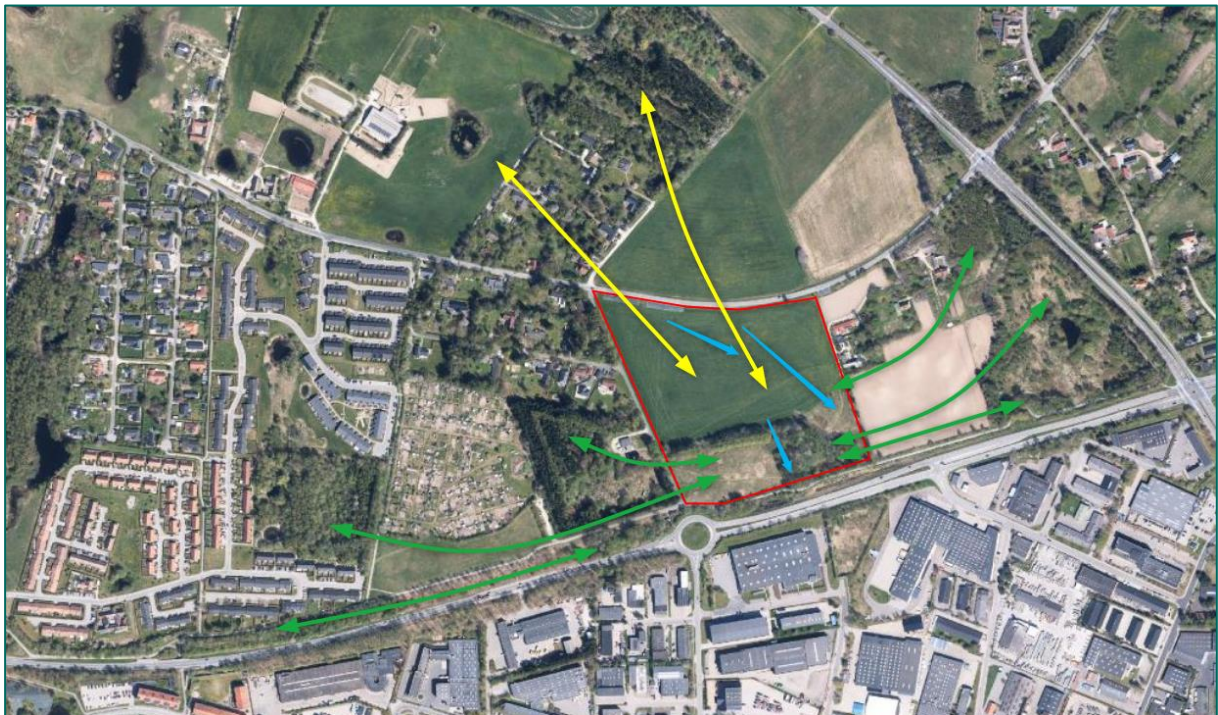
Med udgangspunkt i projektarealets placering og den eksisterende natur er det oplagt at sikre grønne forbindelser mellem naturområderne mod øst og vest. Forbindelserne bør, så vidt muligt, friholdes for anlæg, og større asfalterede veje og stier bør begrænses.

En udvidelse af den eksisterende natur vil konkret kunne reducere afstanden mellem naturområderne og dermed øge potentialet for spredning mellem områderne.

I planlægningsprocessen for det konkrete projekt kan naturen integreres i hele projektet, også på og omkring bygningerne. Der kan eksempelvis etableres grønne tage og facader samt grønne korridorer mellem bygningerne, som kan sikre, at flere arter får mulighed for at passere gennem området.

Det er vigtigt, at vandet inddrages i planlægningen, da det har stor betydning for kvaliteten af naturområderne og dermed muligheden for at øge biodiversiteten.

På oversigtskortet nedenfor, Figur 14, vises en forsimplet model, hvor de potentielle spredningsveje mellem de forskellige naturområder og søer, som kunne sikres eller etableres ved et kommende projekt, er illustreret med grønne pile. De gule pile illustrerer tilknytningen til naturområderne mod nord, som givet vil blive begrænset af et kommende projekt. De blå pile angiver overfladevandets strømningsveje.

Figur 14 Oversigtskort: Projektarealet (rød) med en forsimplet angivelse af potentielle spredningsveje. De grønne pile angiver, hvor der i et kommende projekt potentielt er de bedste muligheder for at understøtte en positiv udvikling i lokalområdet. Kilde: Dataforsyningen.

5 Biodiversitetspotentiale i projektet

Der er på nuværende tidspunkt ikke beskrevet et konkret projekt, så der tages udgangspunkt i ønsket om, at området på sigt skal udvikles til et bæredygtigt erhvervsområde med ambitionen om at skabe plads til naturen og øge biodiversiteten lokalt.

Første prioritet bør så vidt muligt altid være helt at undgå at ødelægge eller fjerne den natur, der allerede er til stede på et givent projektareal. Kontinuitet er et nøglebegreb, da tid er en væsentlig faktor for udviklingen af et områdes natur og biodiversitet.

Derfor vil biodiversitetspotentialet være størst, hvis projektet planlægges således, at bygninger og anlæg etableres på det område, som i dag er et markareal i omdrift. Byggeriet bør placeres med så stor afstand til habitater og levesteder, at eksempelvis beskyttede arter som flagermus ikke påvirkes negativt af projektet. Der skal foretages en konkret vurdering af påvirkningen af de forskellige arter og naturtyper, når projektet er lidt længere i processen.

Biodiversiteten i lokalområdet kan øges ved at forbedre kvaliteten og udvide arealet af de eksisterende naturområder i og omkring projektarealet. Derudover bør spredningspotentialet mellem de eksisterende naturområder og søer fremmes.

Selve byggeriet kan udformes med fokus på at skabe mest muligt plads til og integrering af natur. Der kan etableres grønne facader og tage på bygninger og anlæg, og der kan eksempelvis etableres grønne korridorer ind i mellem bygninger så der skabes fri passage og plads til forskellige arter.

Håndteringen af overfladevandet bør planlægges, så naturarealerne sikres vand, da vandet har en afgørende betydning for livet i mange habitater. Strømningsvejene på projektarealet fremgår blandt andet af Figur 1.

Når det konkrete projekt planlægges, kan der udarbejdes en opdateret biodiversitetsstrategi, som tager udgangspunkt i det konkrete projekt, og dermed kan der foretages mere målrettede vurderinger.

Den sydlige del af projektarealet samt de omkringliggende naturarealer mod øst og vest benyttes allerede rekreativt. Dette kan understøttes yderligere ved at sikre, at der fortsat er adgang til området efter etableringen og eventuelt supplere med formidling om natur og biodiversitet. Dette kan bidrage til at skabe positive oplevelser og læring for brugerne om og i den bynære natur. Der er på nuværende tidspunkt et ønske om at bevare cykelstien, der ligger langs den sydlige matrikelgrænse.

6 Målbare indikatorer for levestedernes kvalitet og udvikling

For at sikre kvaliteten af den natur, der allerede findes, og eventuelt etableres i forbindelse med projektet, kan det være vigtigt at dokumentere og monitorere naturen og biodiversiteten på projektarealet.

Der findes gængse metoder til at overvåge de forskellige beskyttede naturtyper (naturbeskyttelseslovens §3), og lige nu er der ved at blive udarbejdet en ny national metode til at kortlægge bynatur og dermed gøre biodiversiteten i byen og på udviklingsarealer målbar.

Nedenfor er oplistet forskellige metoder, der kunne være relevante i forbindelse med projektet. Nogle metoder kan blive et krav i løbet af planlægnings- og etableringsprocessen, men ellers kan metoderne benyttes og tilpasses efter ambitionsniveauet.

6.1 National metode til kortlægning af bynatur

Aarhus Universitet har sammen med en række samarbejdspartnere udviklet en metode til registrering af indikatorer for biodiversitet i byer. Dataindsamlingen kommer til at foregå ved hjælp af en bynatur-app, som allerede er udviklet og kan tages i brug i dag.

Metoden henvender sig primært til professionelle, der arbejder med monitorering, forvaltning, planlægning og/eller udvikling af byens natur. I slutningen af 2024 (muligvis først i starten af 2025) vil der blive udviklet en score, der ud fra de indsamlede feltdata i bynatur.app kan give en samlet vurdering (UrbanBioScore) af biodiversiteten på den registrerede lokalitet.

DCE har i 2024 udgivet en teknisk rapport om metoden; *REGISTRERING AF INDIKATORER FOR BIODIVERSITET I BYER*. Link til rapporten <https://ecos.au.dk/urbanbioscore>.

Ved besigtigelsen den 4. september 2024 blev feltdata indtastet i applikationen, men da metoden til vurdering af biodiversiteten stadig er under udvikling, så er der på nuværende ikke give en score for biodiversiteten. På sigt vil det være muligt at få resultatet af det indtastet data.

6.2 Artsregistreringer

Der er på nuværende tidspunkt foretaget både flagermusundersøgelser samt paddeundersøgelser efter gængse metoder, så disse undersøgelser kan med fordel gentages for følge en udvikling over tid.

Alt efter omfanget af det konkrete projekt, så kan der være krav til forskellige artsundersøgelser pga. arternes beskyttelse

6.3 Beregning af biofaktor

Beregning af biofaktor er rettet mod det specifikke projekt og forudsætter, at der er en præcis nok projektbeskrivelse til rådighed, inkl. relevant tegningsmateriale.

Biofaktoren er et mål for omfanget af et områdes grønne elementer (træer, buske, græs, søer mv.) i forhold til dets størrelse. Ved at inkludere tagflader, facader og bagmure samt gøre overfladebelægninger gennemtrængelige for vegetation og vandgennemstrømning er det muligt at opnå høje biofaktorværdier.

Biofaktoren kan ikke sige noget om værdien af de grønne arealer, men kan bruges i planlægningsprocessen og synliggøre potentialet for omfanget af de grønne elementer.

6.4 §3-arealer og naturtilstand

Metoden, der benyttes i forbindelse med kommunernes besigtigelse af §3-arealer, kan anvendes som monitorering af forskellige de forskellige naturtyper på arealet. Dog er metoden ikke særlig anvendelig ved måling og monitorering af natur og biodiversitet i byen.

Alt efter omfanget af det konkrete projekt kan det blive nødvendigt at foretage egentlige §3-besigtigelser i forbindelse med myndighedsbehandlingen af projektet.

7 Opsamling

I forbindelse med kommunens udviklingsprojekt på arealet er der ønske om at udvikle området til et bæredygtigt erhvervsområde med fokus på at skabe plads til blandt andet mere natur, øget biodiversitet og sammenhæng med de omkringliggende naturområder.

Der er på nuværende tidspunkt ikke udarbejdet et konkret projekt, og det vil derfor være nødvendigt løbende at sikre, at natur og biodiversitet indtænkes i planlægningen. Der bør tidligt i processen fastsættes konkrete målsætninger for, hvor meget natur og hvilke naturtyper der ønskes på projektarealet, samt hvordan områdets natur fremadrettet skal driftes.

7.1 Natur og biodiversitet på projektarealet

På baggrund af undersøgelsen og den tilgængelige viden om lokalområdet vurderes det, at den sydlige del af projektarealet rummer den største naturværdi og har det største potentiale for hurtigt at kunne understøtte en positiv udvikling i forhold til at øge biodiversiteten lokalt.

Derfor bør det kommende projekt planlægges således, at bygninger og anlæg etableres på det nordlige markareal med en minimumsafstand til naturen på den sydlige del af projektarealet.

På nedenstående oversigtskort, Figur 15, fremgår projektarealet samt andelen af natur på den sydlige del af projektarealet. Derudover er der med pile angivet de potentielle spredningskorridorer for mange forskellige arter.

Figur 15 Oversigtskort. Projektarealet (rød signatur) sammen med markering af hvor på projektarealet naturen på nuværende tidspunkt er placeret samt rummer størst potentiale for biodiversitet. De grønne pile potentielle spredningskorridorer, som i et kommende projekt kan understøttes ved at udvide og sikre forbindelserne. Kilde: Dataforsyningen.

Den primære naturværdi på projektarealet findes i skovbevoksningen, men også den største af de to lysåbne græslandsarealer indeholder en vis naturværdi. Begge områder har potentiale til at understøtte en positiv udvikling for både flora og fauna i lokalområdet.

Positive faktorer i skovbevoksningen inkluderer den store variation i løvtræernes artssammensætning samt tilstedeværelsen af både liggende og stående dødt ved og træer med sprækker og hulheder. Dele af skovbevoksningen vurderes at have et relativt stort potentiale, som med den rette planlægning kan øge biodiversiteten og blandt andet understøtte en positiv udvikling for flagermusarter i lokalområdet. Skovarealets naturkvalitet vurderes dog at være negativt påvirket af en betydelig andel invasive plantearter, manglende overfladevand, arealets begrænsede størrelse samt den begrænsede forbindelse til de omkringliggende naturområder.

Når det konkrete projekt udarbejdes, bør spredningsmulighederne for flora og fauna sikres ved at designe sammenhængende grønne og blå korridorer mellem bygninger og veje. Dette vil skabe forbindelser til den eksisterende natur på projektarealet, fremme biodiversiteten og understøtte økosystemernes funktion i lokalområdet. Derudover bør forbindelserne til de omkringliggende naturområder udvides for at styrke den økologiske sammenhæng.

Græslandsarealerne har, trods en relativt divers artssammensætning af både blomstrende urter og græsser, en markant dominans af høje næringselskende arter samt en begyndende tilgroning med vedplanter.

Markarealet vurderes på nuværende tidspunkt at have en meget begrænset naturværdi. Udover påvirkningen fra den nuværende drift er arealet sandsynligvis også negativt præget af tidligere driftsmetoder. Dog kan markarealet i et kommende projekt danne grundlag for en positiv biodiversitetsudvikling, hvis overfladevand integreres og variationen i struktur og plantesammensætning øges.

For at fremme en positiv udvikling bør spredningsmulighederne mellem områderne styrkes ved at etablere fysiske grønne korridorer, især mod øst og vest, hvor man ved, at arter kan drage fordel af disse forbindelser. Sådanne grønne korridorer vil både gavne områdets brugere og understøtte biodiversiteten. Der kan ligeledes arbejdes med at skabe en blå-grøn korridor tværs over det areal der i dag er dyrket mark.

Generelt skal variationen og kvaliteten i naturområderne styrkes og overfladevandet skal om muligt integreres.

7.2 Overordnet prioriteringer

Forslag til overordnede prioriteringer i forhold til at sikre målsætningen for projektarealet:

- Sikre plads til naturen, herunder lokal overfladevandshåndtering, i det konkrete projekt.
- Undgå at fjerne eller beskadige den eksisterende natur og biodiversitet på arealet.
- Udvide og forbinde eksisterende naturområder, så korridorer mellem arealer styrkes.
- Opsætte målsætninger og udarbejde en plan for monitorering af natur og biodiversitet.
- Indarbejde målrettede drifts- og plejeplaner, der løbende justeres.
- Tænk i oplysning og formidling om natur og biodiversitet.
- Indarbejd gerne biodiversitetsfremmende tiltag i anlægsprojektet, som flere grønne områder, mere vand, flere hjemmehørende arter og større variation. Hvor muligt bør andelen af befæstede arealer begrænses.
- Planlæg håndtering af invasive arter på projektarealet.

Disse forslag kan hver for sig bidrage til at øge biodiversiteten på arealet. Hvis flere af tiltagene tænkes sammen, øges sandsynligheden for at opnå målsætningen om mere natur, øget biodiversitet og sammenhæng med de omkringliggende naturområder betydeligt.